

GNU/Linux ve Özgür Yazılım

Mahir B. Aşut
EkoPC Kurucu Ortağı ve Yöneticisi,
LKD Üyesi

<http://www.ekopc.com.tr>
<http://mahir.asut.net>

Gündem

- Özgür Yazılım Nedir?
- Internet'in Özgür Temelleri
- GNU/Linux ve Linux
- Özgür Geliştirme Araçları
- Özgür Veritabanı Sistemleri
- İş Olanakları
- Gelecek Trendleri
- Ne Yapmalı?
- Soru-Cevap

```
#define S_IFMT 0170000      /* type of file */
#define S_IFDIR 0040000      /* directory */
#define S_IFCHR 0002000      /* character special */
#define S_IFBLK 0006000      /* block special */
#define S_IFREG 0100000      /* regular */
#define S_ISUID 04000         /* set user id on execution */
#define S_ISGID 02000         /* set group id on execution */
#define S_IRWXU 01000         /* same as S_IWRITE */
#define S_IRUSR 00400         /* read permission, owner */
#define S_IWUSR 00200         /* write permission, owner */
#define S_IXUSR 00100         /* execute/search permission, owner */
```

Both the names and values of these constants are specified by the POSIX standard.

```
3. in linux, in file read_write.c

switch (iocorig) {
    case 0:
        tmp = offsec;
        break;
    case 1:
        tmp = file->f_pos + offset;
        break;
    case 2:
        if (!file->f_isode)
            return -EINVAL;
        tmp = file->f_inode->i_size + offset;
        break;
}
if (tmp < 0)
    return -EINVAL;
file->f_pos = tmp;
```

```
in osdep, in fileopen.c

switch(iodevno) {
    case 0: pos = offset; break;
    case 1: pos = rfilp->rfilp_pos + offset; break;
    case 2: pos = rfilp->rfilp_ino->i_size + offset; break;
    default: return(EINVAL);
}
if (pos < (file_pos) 0) return(EINVAL);

rfilp->rfilp_ino->i_seek = SEEK_SET; /* inimit read ahead */
rfilp->rfilp_pos = pos;
```

The behavior of the lseek system call is specified by POSIX. Since it is so simple, practically all

```
4. in linux, in fileinodeinfo.c:
```

Özgür Yazılım Nedir ? (1/2)

- “Özgür Yazılım” özgürlükle ilgili bir konudur.
“Bedava” ile değil...
- Özgür Yazılım'ın fikir babası Richard M. Stallman'a göre bir yazılımın “Özgür” sayılması için kullanıcılarına dört temel özgürlüğü sağlaması gereklidir.

Özgür Yazılım Nedir ? (2/2)

- Özgürlük 0: Programı herhangi bir amaçla kullanma özgürlüğü.
- Özgürlük 1: Programın nasıl çalıştığını özgürce inceleyebilmek, ihtiyaçlarınız doğrultusunda değiştirebilmek. Kaynak koduna erişim zorunluğu ön kabuludur.
- Özgürlük 2: Programın kopyalarını serbestçe dağıtabilme. Böylece komşularınıza yardım edebilirsiniz.
- Özgürlük3: Kendinize göre düzenlediğiniz programı diğerlerine dağıtabilme özgürlüğü.

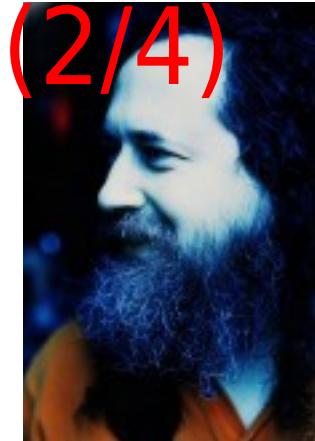
İnternet'in Özgür Temelleri (1/4)

- Internet'in temelleri 1960'lı ve 70'li yıllarda atılıyor. 1974'te "Internet" doğuyor =>
- 1976 yılına dek -hemen hemen- tüm yazılımlar özgür =>
- 1983-1985; Richard Stallman GNU projesini ve Özgür Yazılım Vakfını (FSF) kuruyor =>
- 1989; Tim Berners-Lee, hipermetin, TCP/IP ve DNS'i (Alan Adı Sistemi) birleştiren fikrini yazıya döküyor ve bunu "Public Domain" (Kamu Malı) olarak yayınıyor !

İnternet'in Özgür Temelleri (2/4)

GNU/Linux'a giden yol...

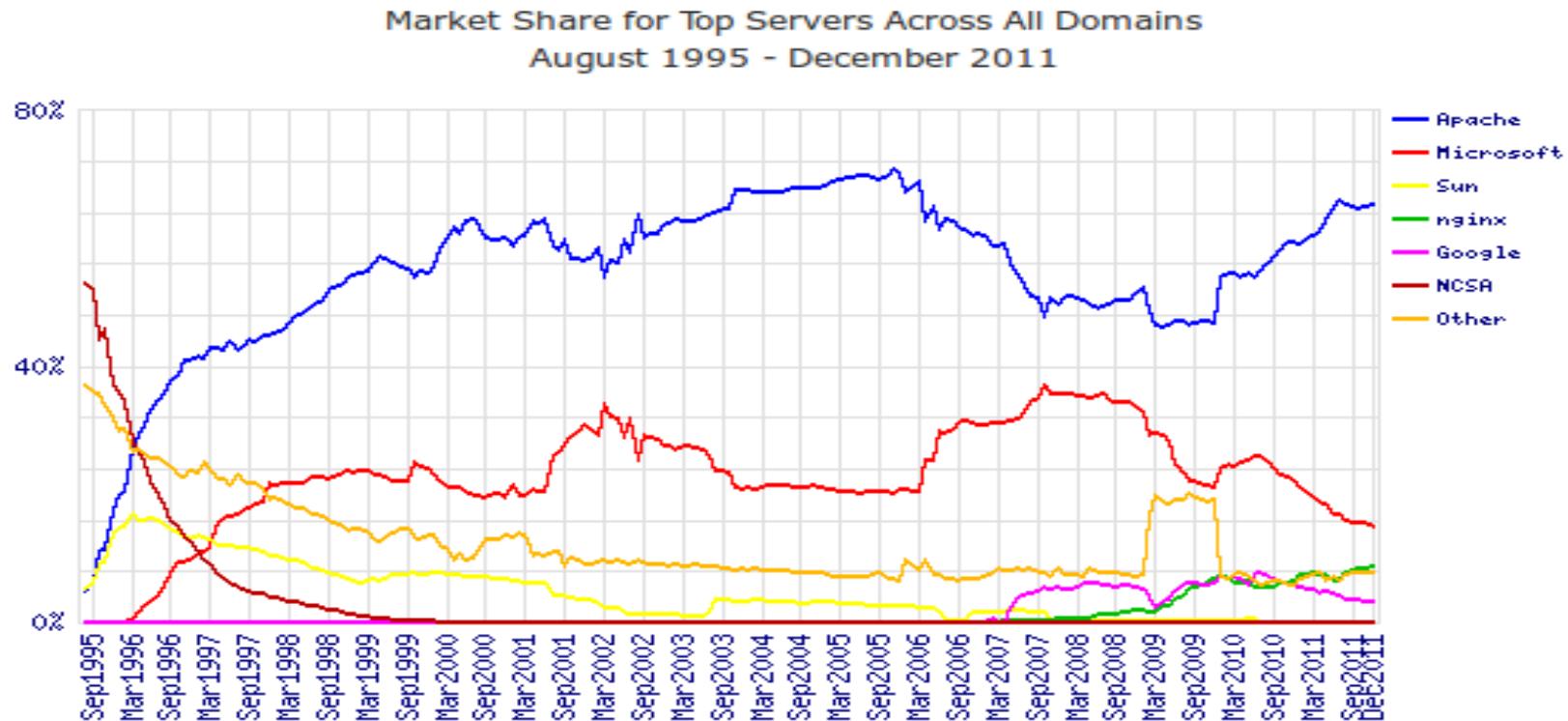
- 1969 – K.Thompson, D.Ritchies: UNICS
- 1983 – Richard Stallman ve GNU Projesi: Özgür Yazılım
- 1984 – GNU C (GCC)
- 1987 – MINIX (A.S.Tannenbaum): Açık kaynaklı ilk işletim sistemi (özgür yazılım değil!)
- 1991 – Linux 0.01 (Linus B. Torvalds)

İnternet'in Özgür Temelleri (3/4)

- IBM **SEQUEL** - “Public Domain”! (1970)
- TCP/IP (1974)
- Domain Name System – DNS (1983)
- WWW (1989)
- GNU/Linux İşletim Sistemi (1991)
- “Camel Book”; Perl Yaygınlaşıyor (1991)
- NCSA HTTPd İlk Stabil Web Sunucusu ve CGI implementasyonu (1992)
- MySQL, PostgreSQL (1994, 1995)
- Apache Web Server (1995)
- PHP (1995)

Internet'in Özgür Temelleri (4/4)

Developer	November 2011	Percent	December 2011	Percent	Change
Apache	341,880,662	65.00%	362,267,922	65.22%	0.22
Microsoft	81,261,099	15.45%	82,521,809	14.86%	-0.59
nginx	44,731,780	8.50%	49,143,289	8.85%	0.34
Google	17,749,748	3.37%	18,464,148	3.32%	-0.05

GNU/Linux ve Linux (1/3)

- Linux, bir işletim sistemi çekirdeğidir (kernel)
- GNU, Free Software Foundation'in tamamıyla “özgür yazılım” olan bir işletim sistemi yaratma projesidir.
- GNU projesi, *NIX sistemlerinde çalışacak özgür derleyiciler, editörler, hata ayıklayıcılar vb. yazılımlar ortaya çıkartmıştır. Ancak GNU işletim sistemi çekirdeği (HURD) geliştirme aşamasındadır.
- Linux işletim sistemi çekirdeği ve GNU yazılımlarını bir araya getirdiğinizde sonuç; GNU/Linux...

GNU/Linux ve Linux (2/3)

- GNU/Linux Dağıtımları
  - Debian
  - Fedora
  - Pardus
  - Red Hat
  - Ubuntu
  - Slackware
  - SuSE
  - ...

GNU/Linux ve Linux (3/3)

- Linux işletim sistemi çekirdeği, çevresinde farklı geliştirme araçları, farklı modüller ve düzenlemeler ile değişik alanlarda kullanılmaktadır:
  - Gömülü sistemler
  - Her tür elektronik cihaz
  - Cep telefonları!
  - ..?

Özgür Geliştirme Araçları (1/5)

- GNU C (GCC)
  - Genelde “backend” yazılımlar
- Perl 5
  - Web uygulamaları, “backend” ve sunucu yönetimi
- PHP 5
  - Web uygulamaları
- Python 3
  - Web uygulamaları, “backend” ve sunucu yönetimi
- Ruby

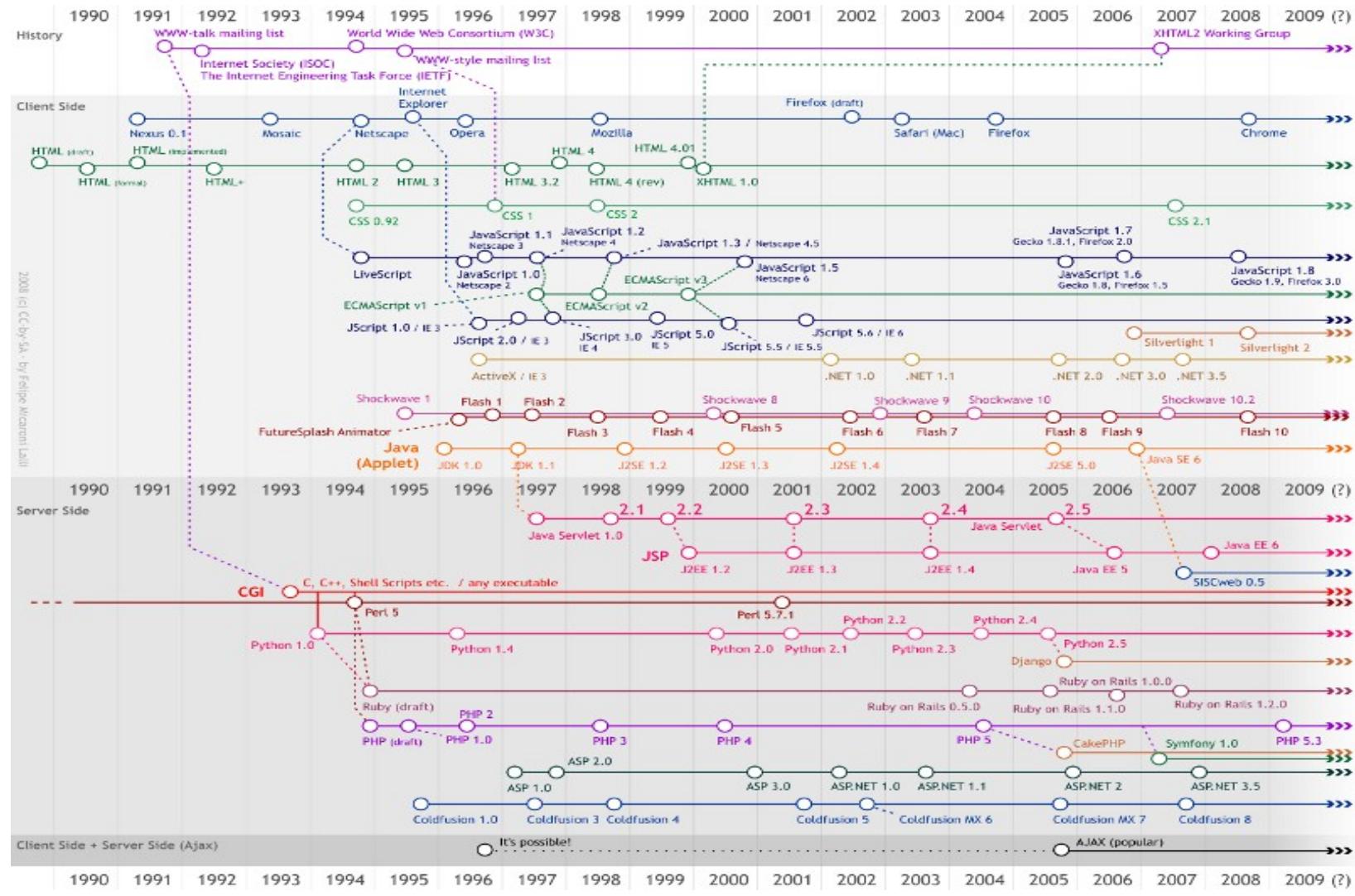
Özgür Geliştirme Araçları (2/5)

- İstemci tarafı
  - HTML 5 etrafında gelişen araçlar
  - JavaScript
    - dojo
    - Prototype
    - jQuery
  - .....

Özgür Geliştirme Araçları (3/5)

- Sunucu+İstemci taraflı üst seviye
“Framework”ler (çatı) ve “CMS”ler (İçerik Yönetim Sistemleri)
  - Catalyst
  - Mojo
  - Ruby on Rails
  - Django
  - Drupal
  - PHP Zend
  - .....

Özgür Geliştirme Araçları (4/5) - Web

Özgür Geliştirme Araçları (5/5)

- Yardımcı Araçlar
  - GNU/Linux Desktop
    - Ubuntu, Pardus... Özgür yazılım geliştirme ortamı !
  - Grafik düzenleme
    - GIMP Özgür yazılım lisanslı grafik düzenleme aracı
  - Özgür yazılım geliştirme ortamları (IDE)
    - Eclipse
    - Geany
    - ...

Özgür Veritabanı Sistemleri

- MySQL
  - [+] Stabil, hızlı, mükemmel dökümantasyon, geniş yaygınlık (~ % 30)
  - [-] Gelecekteki durum ?
- PostgreSQL
  - [+] Stabil, topluluk bazlı geliştirme modeli
- Firebird
  - [+] Hızla gelişen alternatif
  - [-] Zayıf özellik seti

İş imkanları (1/2)

- Tüm yazılım uzmanlık branşları
  - Geliştirici
  - Arayüz uzmanı
  - Test uzmanı
  - ...
- Danışmanlık
- Sistem yöneticisi
- Veritabanı yöneticisi
- Üretkenlik yazılımları uzmanlığı
- ...

iş imkanları (2/2)

LINUX NEW MEDIA

The Pulse of Open-Source

NEU

AUCH DIGITAL
ERHÄLTLICH:

- Artikel
- Heft
- Abo
- Archiv

EASY LINUX

Ubuntu

SERVER & PHONE

+ENGLISH
+PORTUGUÉS
+ESPAÑOL

LinuxUser

OPEN SOURCE & LADEN

+ENGLISH
+PORTUGUÉS
+POLSKI
+ESPAÑOL

LINUX

STROM SPAREN

+ENGLISH
+PORTUGUÉS
+POLSKI
+ESPAÑOL

ADMIN

STROM SPAREN

+ENGLISH
+PORTUGUÉS
+ESPAÑOL

LINUX

DEVELP

ABILITIES KOMMEN

+ENGLISH
+PORTUGUÉS

NEU

Flexible enough
for YOUR next
project, too

zent
Zarafa

osiam

The open & compatible collaboration platform
And the nr 1 MS Exchange replacement

Stable integration
of existing clients...

...pushed to mobiles

GPL INCLUDED SYN

• Alles, was Ihre IT
braucht:
+ Interaktionsplattform
+ Benutzermanagement
+ Thin Client und
+ Collaboration
+ Visualisierung

Lanedo

Lanedo

Experts in GNOME

- Open Source Service & Support
- Integration of Customizations
- Interfacing to Communities
- Linux Development
- Application Development
- Developer Tool Services
- Embedded Platform Support

Open Source Park
D44/120

ITOMIG

ITSM Portal iTOP
Ticket System
ITL Prozesse
Verarbeitung
Anwendung
Datenbank

Open Source Park
D44/124

Lanedo

agor

CMS - entdecken Sie die

biblio

Lanedo

Lanedo

Experts in GNOME

- Open Source Service & Support
- Integration of Customizations
- Interfacing to Communities
- Linux Development
- Application Development
- Developer Tool Services
- Embedded Platform Support

Open Source Park
D44/120

ITOMIG

ITSM Portal iTOP
Ticket System
ITL Prozesse
Verarbeitung
Anwendung
Datenbank

Open Source Park
D44/124

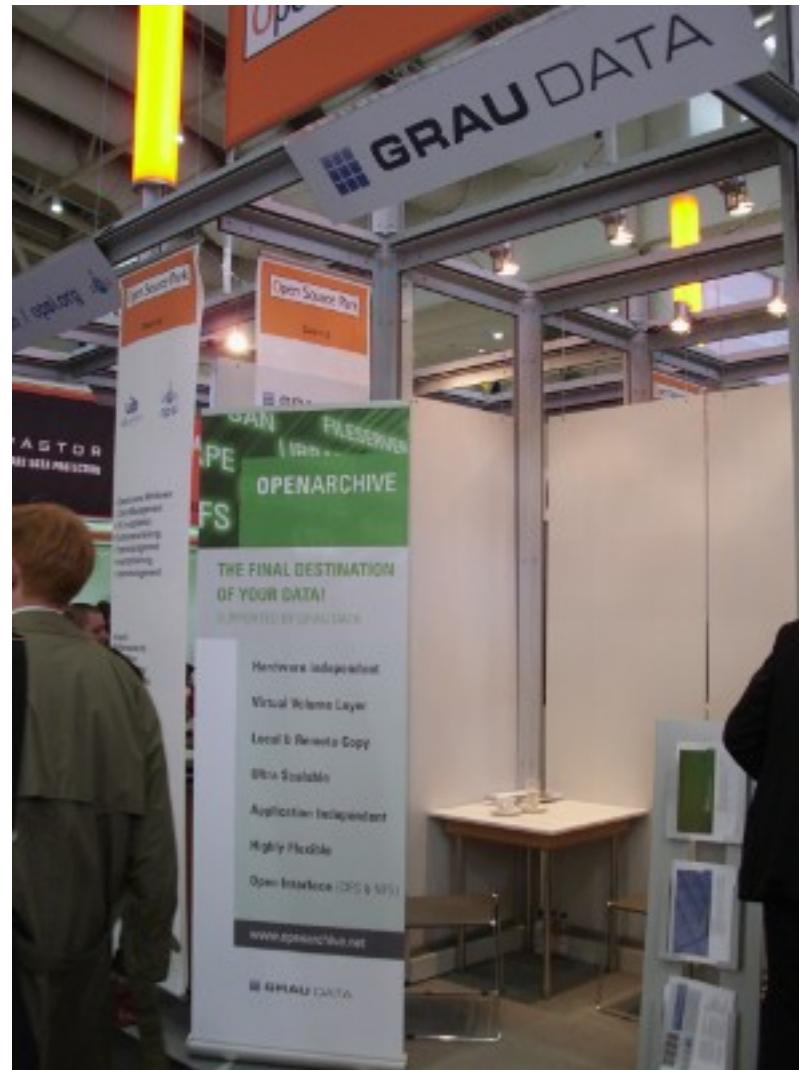
Lanedo

agor

CMS - entdecken Sie die

biblio

Gelecek Trendleri (1/2)

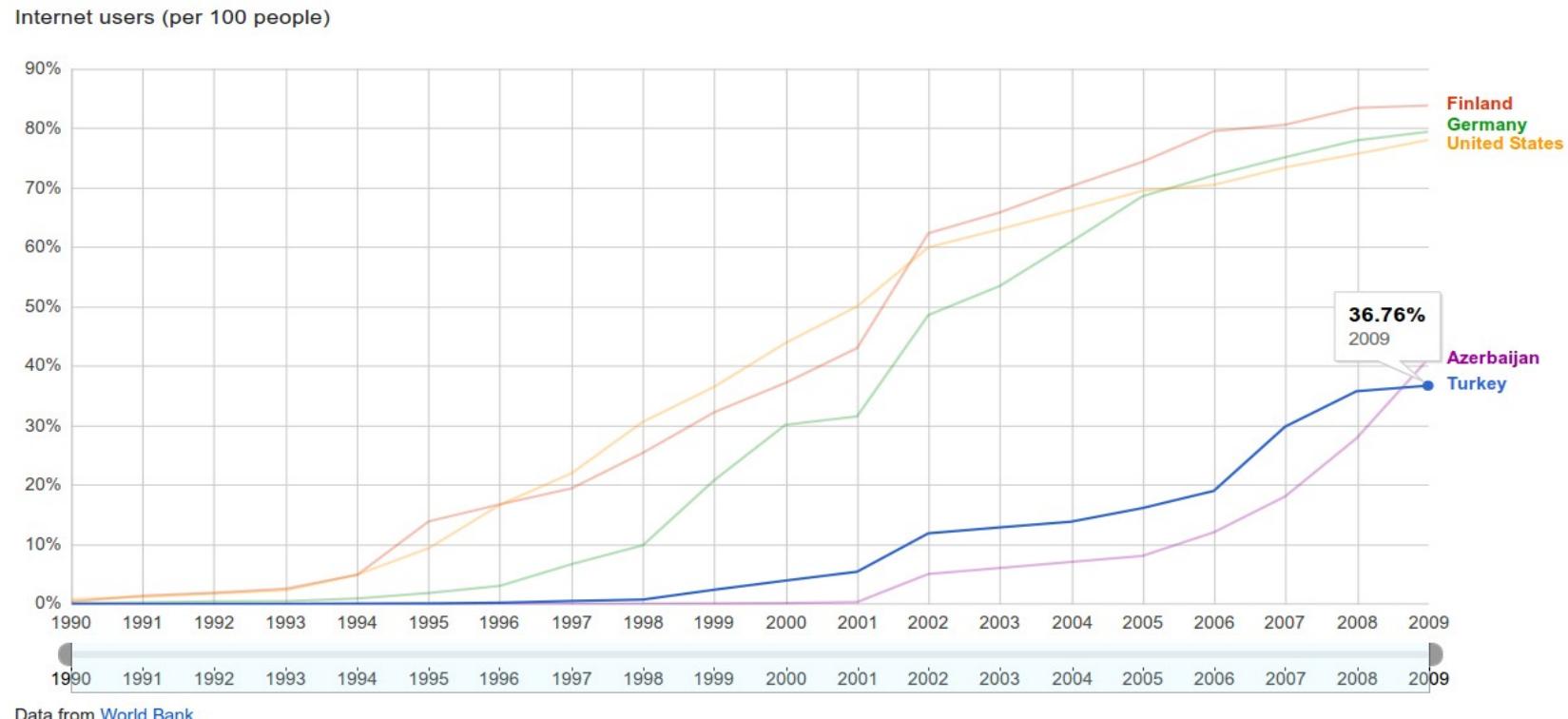
- Özgür Yazılım felsefesi, parasal boyutu aşıyor. Özgür Yazılım'ın pazar payı hızla büyüyor...
- Bant genişliğinin ucuzlaması, internet erişiminin bilinen istemci kalıplarını aşması sayesinde ve SaaS ("Software as a Service") yani yazılımın bir hizmet olarak sunulması fikri çerçevesinde internet tabanlı yazılımların pazar payı artacak...
- Kurumsal firmaların servis, bayi yönetimi, müşteri ilişkileri vb. uygulamalar hızla web üzerine kayıyor...

Gelecek Trendleri (2/3)

- Gömülü sistemlerde, elektronik cihazlarda Linux ve diğer özgür yazılımların kullanımı artıyor. Özgür yazılım yeni ürünleri teşvik ediyor...
- Öte yandan Linux çekirdeği etrafında inşa edilen Android, akıllı telefon ve tablet pazarında son derece hızlı büyüyor. Android'in gelişimi sürecek, pazar liderliğini ele geçirecek...
  - 2010 pazar payı % 25.3
  - 2011 pazar payı % **52.5** (kaynak Gartner Group)
  - Apple iOS dahil diğerleri hızla pazar kaybediyor...

Gelecek Trendleri (3/3)

Türkiye'de ve Türkçe konuşan diğer ülkelerde internet penetrasyonu gelişme vaat ediyor. Türk yazılım geliştiricilerinin, sistem yöneticilerinin internet pazarında iş potansiyelleri çok yüksek.

Ne Yapmalı ?

- Özgür yazılım teknolojilerine yatırım yapmalı!
- Yatırım (zaman, para...) yapılacak teknolojilere “moda”lar çerçevesinde değil, geçmiş performans ve gidiş yönü, gelecek bekentileri doğrultusunda karar vermeli.
- Özel ilgi alanlarına ait özgür yazılımlara destek sağlamalı (geliştirme, hata ayıklama, çeviri, para!)
- Ekip çalışması hatta uzak ekiplerle birlikte çalışma deneyimi kazanmalı...
- $1 + 1 = 5$ olabilir...

Linux Kullanıcıları Derneği

- Kuruluş Kasım 2001
- Merkez: Ankara
- Başkan: Hakan Uygun
- Üye sayısı: ~1000
- Hedef: Özgür Yazılım'ın yaygınlaşması
- <http://liste.linux.org.tr> hizmeti
- Özgür yazılım projelerinde yansı hizmetleri
- Seminerler, konferanslar, etkinlikler
- ...

EkoPC Hakkında

- Kuruluş tarihi 2006
- Merkez ofis İstanbul Kadıköy
- Kadıköy ve Bursa'da teknik servis merkezleri
- Çalışan sayısı ~ 70
- Faaliyet alanları;
  - Internet proje danışmanlığı ve uygulaması
  - Satış (sanal mağazacılık ve proje satışı)
  - Servis ve Dış Kaynak (“Outsourcing”) Hizmetleri
- Fujitsu Teknoloji iş ortağı ve yetkili servisi

**Sorularınız için
Teşekkürler...**

Bu sunumun bir kopyası için;

www.ekopc.com.tr/bahcesehir